

EVROPSKÁ UNIE
Evropský námořní a rybářský fond
Operační program Rybářství

Shrnutí Výroční zprávy o implementaci Operačního programu Rybářství 2014 – 2020 za rok 2019

pro veřejnost

1 Úvod

Výroční zpráva o implementaci Operačního programu Rybářství je zpracována na základě článku 50 nařízení o společných ustanoveních a článku 114 nařízení o Evropském námořním a rybářském fondu (dále jen „ENRF“). Výroční zpráva je zpracována za rok 2019.

Operační program Rybářství 2014 – 2020 (dále jen „OP Rybářství“) je nástrojem čerpání podpory z ENRF, přispívá k provádění Společné rybářské politiky a naplňuje priority Unie v oblasti udržitelného rozvoje akvakultury.

Cílem OP Rybářství je především zvýšení konkurenceschopnosti tradiční akvakultury, zvýšení produkce ryb zejména z recirkulačních zařízení, zvýšení podílu zpracovaných ryb, zavádění inovací a zvyšování informovanosti spotřebitelů.

OP Rybářství zahrnuje tři ze šesti priorit Unie (dále jen „PU“) definovaných v nařízení o ENRF (PU 2 Podpora environmentálně udržitelné, inovativní a konkurenceschopné akvakultury založené na znalostech a účinně využívající zdroje, PU 3 Podpora provádění společné rybářské politiky a PU 5 Podpora uvádění na trh a zpracování).

OP Rybářství byl schválen prováděcím Rozhodnutím EK dne 2. 6. 2015, první revize programového dokumentu byla schválena dne 7. 10. 2016, druhá revize byla schválena dne 8. 4. 2019. a třetí revize OP Rybářství byla schválena 2. dubna 2020 pod číslem C(2020) 2144.

2 Obsah Výroční zprávy

Výroční zpráva se věnuje především informacím o provádění OP Rybářství z hlediska implementace a dále informacím o provádění jednotlivých priorit Unie v roce 2019, včetně uvedení plnění výsledkových, výstupových a finančních ukazatelů. Dále se zaměřuje na záležitosti, které ovlivňují výkonnost programu, přijatá nápravná opatření a činnostem ve vztahu k hodnocení operačního programu.

Implementace OP Rybářství

Rok 2019 byl z hlediska hodnocení pokroku implementace operačního programu zaměřen zejména na oblast naplňování věcných a finančních cílů, stanovených pro rok 2023, a přijetí aktivit a nápravných opatření k dosažení těchto cílů. V roce 2019 došlo v rámci plnění cílů u většiny opatření PU 2 a PU 5 k výraznému posunu a dosažení pozitivního trendu z hlediska plnění cílových hodnot. U opatření PU 3, kde počet registrovaných žádostí a vydaných rozhodnutí vykazuje trend mírnějšího nárůstu, ŘO realizuje aktivity a nápravná opatření s cílem využití celé disponibilní alokace. ŘO dále splnil pravidlo n+3, které bylo pro rok 2019 v hodnotě 12 163 923,00 EUR, na 112 %. Plnění n+3 pro následující rok 2020 se vyvíjí ve velmi pozitivním trendu ve vztahu k hodnotám předfinancovaných a zazávazkovaných projektů a k datu 31. 1. 2020 již dosahuje hodnoty 88,8 % plnění roku 2020.

Celkem bylo od začátku programového období do 31. 12. 2019 přijato v 16 výzvách 1037 Žádostí o podporu ve výši 1 298 mil. Kč (50,7 mil. EUR¹), což představuje 123 % celkové alokace. Ukončeno bylo 249 projektů ve výši 371 mil. Kč (14,5 mil. EUR) a v administraci zůstává 788 projektů ve výši 927 mil. Kč (36,2 mil. EUR), cca 88 % alokace programu. Vydáno bylo 721 Rozhodnutí o poskytnutí dotace ve výši 767,5 mil. Kč (30 mil. EUR), tj. 73 % alokace programu. K 31. 12. 2019 bylo proplaceno celkem 406 Žádostí o platbu ve výši 376,6 mil. Kč (14,7 mil. EUR), tj. 36 % alokace. Z toho byly certifikovány veřejné výdaje 365 projektů ve výši 333,2 mil. Kč (13 mil. EUR), což představuje cca 32 % celkové alokace programu. Z toho podíl EU výdajů představuje 250 mil. Kč (9,8 mil. EUR). V roce 2019 byly

¹ K přepočtu všech finančních údajů uvedených ve Výroční zprávě OP Rybářství za rok 2019 je použit kurz ECB ze dne 31. 12. 2019 – 25,574 Kč/1€.

vyhlášeny 2 výzvy (jarní a podzimní) v rámci PU 2 a PU 5 pro opatření 2.1 Inovace, 2.2a) Investice do akvakultury, 2.2b) Diverzifikace akvakultury, 2.3 Podpora nových chovatelů, 2.4 Recirkulační systémy a průtočné systémy s dočišťováním, 5.2b) Propagační kampaně a 5.3 Investice do zpracování produktů.

Žadatelé jeví největší zájem o opatření 2.2 a) Investice do akvakultury. Dobrou absorpční kapacitu vykazuje opatření 2.5. Akvakultura poskytující environmentální služby, 5.2b) Propagační kampaně a 5.3 Investice do zpracování produktů. Zájem žadatelů se zlepšil u opatření 3.1 Shromažďování údajů. Mezi méně úspěšná opatření patří 2.1 Inovace, 2.2b) Diverzifikace akvakultury, 2.3 Podpora nových chovatelů a 3.2 Sledovatelnost produktů a implementovat se nepodařilo opatření 5.1 Plány produkce a 5.2a) Vytváření organizace producentů.

Provádění priorit Unie

PU 2 Podpora environmentálně udržitelné, inovativní a konkurenceschopné akvakultury založené na znalostech a účinně využívající zdroje

Plánovaná alokace PU 2 tvoří 772 235 160 Kč (30 196 104 EUR), což představuje 73 % alokace na celý program (41 159 047 EUR).

K 31. 12. 2019 byla vydána rozhodnutí o poskytnutí dotace na 582 projektů v celkové výši veřejných zdrojů 629 mil. Kč (24,6 mil. EUR). Z hlediska objemu zázavazkovaných finančních prostředků došlo oproti předešlému roku k velmi výraznému pokroku. K prosinci 2018 bylo vydáno 431 Rozhodnutí o poskytnutí dotace v celkové výši veřejných zdrojů 502,7 mil. Kč (19,7 mil. EUR), tedy 65 % alokace PU 2. V roce 2019 vydaná Rozhodnutí o poskytnutí dotace dosáhla již 81 % alokace PU 2.

Ke dni 31. 12. 2019 bylo proplaceno na PU 2 celkem 347 projektů v celkové výši veřejných zdrojů 337,4 mil. Kč (13,2 mil. EUR). Ke konci roku 2019 představuje finanční objem proplacených projektů 44 % alokace PU 2.

Z hlediska nastavených indikátorů docházelo u příslušných opatření k průběžnému naplňování věcných i finančních cílů stanovených pro rok 2023.

Projekty se týkaly zejména modernizací rybářských podniků, nákupů zařízení, rekonstrukce sádek, odbahnění rybníků, obnovy vozového parku a manipulační techniky.

PU 3 Podpora provádění Společné rybářské politiky

Plánovaná alokace PU 3 tvoří 82 323 896 Kč (3 219 047 EUR), což představuje 8 % alokace na celý program OP Rybářství.

K 31. 12. 2019 byla vydána Rozhodnutí o poskytnutí dotace v rámci PU 3 celkem u 8 projektů v celkové výši veřejných zdrojů 14,6 mil. Kč (0,6 mil. EUR). Vydaná Rozhodnutí dosáhla míry 18 % alokace PU 3.

K 31. 12. 2019 bylo proplaceno celkem 5 projektů v celkové výši veřejných zdrojů 2,4 mil. Kč (94 tis. EUR), což představuje finanční objem proplacených projektů 3 % alokace PU 3.

Pro opatření 3.1 Shromažďování údajů vyhlásil ŘO OP Rybářství v únoru 2017 kontinuální výzvu č. 10 s příjmem žádostí do 31. 7. 2023. Do konce roku 2019 bylo zaregistrováno 7 Žádostí o podporu ve výši 11,7 mil. Kč celkových veřejných zdrojů (456 tis. EUR). Žadatelem je Ministerstvo zemědělství a Ústav zemědělské ekonomiky a informací (dále jen „ÚZEI“). ÚZEI pokračoval v roce 2019 v realizaci projektu Sběr dat v akvakultuře za rok 2017 a v projektu Personální a technické zajištění pro sběr dat v akvakultuře v ČR – II. etapa.

U opatření 3.2 byly do 31. 12. 2019 přijaty 3 Žádosti o podporu ve výši 11,6 mil. Kč celkových veřejných zdrojů (453 tis. EUR). Žadatelem je Odbor potravinářský Ministerstva

zemědělství. V rámci projektu na vydání odborné publikace Atlas svaloviny ryb byla vyhlášena a vyhodnocena veřejná zakázka a nyní probíhá realizace projektu. Další projekt žadatele je zaměřen na zajištění školení zaměstnanců Státní veterinární správy (SVS) a Státní zemědělské a potravinářské inspekce (SZPI) v oblasti sledovatelnosti produktů rybolovu a akvakultury. Cílem je proškolit cca 200 zaměstnanců věcně příslušných orgánů dozoru.

V opatření 3.1 byla žadatelům poskytnuta metodická pomoc při přípravě sběru dat v akvakultuře ČR. Byly uspořádány workshopy (pracovní setkání) se zástupci vybraných odborných útvarů Ministerstva zemědělství k přípravě dotazníku pro sběr dat a ke specifikaci zadávacích podmínek.

Byly připraveny 3 tematické úkoly pro ÚZEI. Jedná se o činnosti spojené s funkcí Národního zpravodaje pro akvakulturu ČR, analýzu současného stavu sběru dat, předávání informací v oblasti akvakultury v ČR a vývoj Akvaportálu ČR (informační a datové sítě).

ŘO OP Rybářství v rámci opatření 3.2 uspořádal pracovní workshop se zástupci odborných útvarů Ministerstva zemědělství a zástupci kontrolních úřadů ČR k možnosti využití opatření.

Dohled ze strany ŘO nad realizací a proplácením projektů u PU 3 bude pokračovat i v následujících letech implementace.

PU 5 Podpora uvádění na trh a zpracování

Plánovaná alokace PU 5 tvoří 139 825 747 Kč (5 467 496 EUR), což představuje 13 % alokace na celý OP Rybářství.

Ke dni 31. 12. 2019 bylo vydáno 88 Rozhodnutí o poskytnutí dotace v celkové výši veřejných zdrojů 88,1 mil. Kč (3,4 mil. EUR). Ke konci roku 2019 je zazávazkováno 63 % alokace PU 5. Ve finančním vyjádření lze konstatovat pozitivní vývoj a pokrok ve srovnání s rokem 2018, v němž byla vydána Rozhodnutí o poskytnutí dotace na 57 projektů v celkové výši veřejných zdrojů 63,8 mil. Kč (2,5 mil. EUR), což představuje 45 % alokace PU 5.

V roce 2019 bylo proplaceno 29 projektů v celkové výši veřejných zdrojů 25,6 mil. Kč (1 mil. EUR). Proplacené projekty zahrnují 18 % alokace PU 5 a oproti roku 2018 došlo k výraznému pokroku.

Z hlediska nastavených indikátorů docházelo u příslušných opatření k průběžnému naplňování věcných i finančních cílů stanovených pro rok 2023.

Úspěšně se realizují projekty nových zpracoven ryb a projekty týkající se modernizace zpracoven ryb. Naopak se do konce roku 2019 nepodařilo implementovat opatření 5.1 Plány produkce a 5.2a) Vytváření organizace producentů. Příčinou je existující legislativní bariéra, kterou již nebude možné v rámci současného programového období odstranit. Z tohoto důvodu budou obě opatření prostřednictvím třetí revize programu zrušena.

Technická pomoc

Plánovaná alokace u technické podpory činí 58 216 654 Kč (2 276 400 EUR), což představuje 6 % alokace programu.

Příjem žádostí o podporu z Technické pomoci byl zahájen koncem roku 2015, jedná se o kontinuální výzvu. V souladu s plánem projektů bylo k 31. 12. 2019 zaregistrováno 47 Žádostí o podporu ve výši 44,2 mil. Kč celkových veřejných výdajů (1,7 mil. EUR), k 43 Žádostem bylo vydáno Stanovení výše výdajů (právní akt) v celkové výši veřejných zdrojů 35,9 mil. Kč (1,4 mil. EUR). Vydaná Rozhodnutí (stanovení výše výdajů) o poskytnutí dotace dosáhla 61,6 % alokace Technické pomoci.

K 31. 12. 2019 bylo proplaceno celkem 25 projektů ve výši 25,6 mil. Kč (1 mil. EUR). Projekty se týkají organizace a zabezpečení monitorovacích výborů, výročních konferencí a seminářů, hodnocení projektů, personálního zajištění, přípravy a dodání propagačních

předmětů a tištěných materiálů, poradenských služeb, vzdělávání, hodnocení a analýz potřebných k řízení operačního programu. V roce 2019 byl zároveň realizován projekt pro přípravu analýz důležitých pro zpracování programového dokumentu na období 2021 – 2027 a aktualizaci Víceletého národního strategického plánu pro akvakulturu.

Zveřejnění příjemců OP Rybářství je uvedeno na následujících odkazech:

PU 2: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/operacni-program-rybarstvi-na-obdobi-1/priority-unie/priorita-unie-2/>

PU 3: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/operacni-program-rybarstvi-na-obdobi-1/priority-unie/priorita-unie-3/>

PU 5: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/operacni-program-rybarstvi-na-obdobi-1/priority-unie/priorita-unie-5/>

Výkonnostní rámec, záležitosti ovlivňující výkonnost programu a nápravná opatření

Milníky a cíle OP Rybářství byly nastaveny v souladu s Víceletým národním strategickým plánem pro akvakulturu, Analýzou absorpční kapacity OP Rybářství, Ex-ante hodnocením a expertními odhady. Při nastavování milníků byly zohledněny tyto faktory: finanční plán OP, plnění pravidla n+3, termíny vyhlášení výzev, objem žádostí o platbu, ukazatele výstupu s více než 50% přidělem na PU a zpoždění implementace OP.

V roce 2019 byly aktivity ŘO směřovány k pokroku v oblasti naplňování cílů pro rok 2023.

ŘO OP Rybářství predikuje postupné naplňování cílů pro rok 2023 na PU 2 a PU 5. Na PU 3 je v současné době pomalejší vývoj naplňování finančního cíle s ohledem na fixně stanovenou výši finanční alokace, která neodpovídá potřebám ČR. Přidělené finanční prostředky na PU 3 zároveň nelze převést na jinou PU, a to z důvodu nastavení podmínek v nařízení o ENRF. I přes uvedenou situaci ŘO OP Rybářství nadále vyvíjí úsilí pro splnění cílů nejen v PU 3, ale i v ostatních PU.

Záležitosti, které ovlivňují výkonnost programu a přijatá nápravná opatření

(pozdní přijetí nařízení o ENRF, nízká absorpční kapacita)

Při vyhlášení prvních výzev zaznamenal ŘO OP Rybářství nižší zájem žadatelů o opatření, než jaký byl na základě předpokladů a analýz očekáván. Z tohoto důvodu ŘO OP Rybářství provedl na přelomu roku 2015/2016 a 2016/2017 hodnocení s cílem zjistit důvody nižší absorpční kapacity. V souladu s doporučeními z evaluací byla přijata nápravná opatření, na základě kterých docházelo postupně ke zlepšení absorpční kapacity, a to na všech PU.

Konkrétně byly provedeny dílčí úpravy v administraci projektů, např. prodloužení příjmu Žadostí na 3 týdny, revize číselníků způsobilých výdajů, změny v Pravidlech pro žadatele a příjemce nebo doplnění seznamu oprávněných příjemců v rámci druhé revize programového dokumentu. V roce 2017 byly vydány příručky Přehled nejčastějších chyb žadatelů a příjemců OP Rybářství, Přehled nejčastěji kladených dotazů k veřejným zakázkám OP Rybářství a Přehledy nejčastějších dotazů k jednotlivým výzvám. Zároveň byla v letech 2018-2019 realizována komunikační kampaň s cílem zvýšit informovanost a povědomí žadatelů o možnostech podpory a zvýšit metodickou podporu žadatelům a příjemcům. Byla vypracována komunikační strategie definující formu a komunikační nástroje, včetně detailního media plánu. Dále došlo k aktualizaci Průvodce OP Rybářství a vytvoření brožury Úspěšných projektů OP Rybářství 2014-2020. Informace o novinkách v OP Rybářství byly žadatelům představovány prostřednictvím newsletterů. Stejně jako v předchozích letech organizoval ŘO OP Rybářství v roce 2019 tematické semináře pro žadatele a příjemce.

Důležitým krokem pro zlepšení absorpční kapacity v klíčových opatřeních bylo také zvýšení frekvence výzev na 2 x ročně u opatření 2.2a), 2.4 a 5.3. V PU 3 ŘO OP Rybářství aktivně komunikuje s žadateli a poskytuje jim metodickou podporu při realizaci jejich projektů.

S ohledem na stav implementace jednotlivých opatření a na cíle stanovené pro rok 2023 připravil ŘO OP Rybářství třetí revizi programového dokumentu. Revize se týká oblasti realokace finančních prostředků, nastavení indikátorů, vyjmutí opatření týkajících se organizací producentů z programu, úpravy cílů výkonnostního rámce pro rok 2023 a rozšíření možných příjemců u některých opatření.

Činnosti ve vztahu k plánu hodnocení

V červnu 2018 zahájil ŘO OP Rybářství realizaci průběžného hodnocení OP Rybářství prostřednictvím externího evaluátora. Cílem hodnocení bylo posoudit účelnost a účinnost intervencí OP Rybářství na úrovni opatření/specifického cíle a zhodnotit pokrok při naplňování cílů programu a zdali je nastavený implementační systém efektivní a účinný, a to z hlediska všech zainteresovaných subjektů systému.

Hodnocení bylo ukončeno 11. 3. 2019, následně byl vypracován přehled doporučení z evaluace, který zároveň definuje seznam úkolů, harmonogram jejich plnění a zodpovědné gestory. Jednotlivé závěry hodnocení jsou součástí Výroční zprávy o provádění za rok 2018. S ohledem na pokročilou implementaci programu se formulovaná doporučení evaluace týkala především návrhů na změny v novém programovém období 2021-2027. Na základě zjištění z evaluace byl zpracován návrh na třetí revizi programu s cílem upřesnit alokace na opatření, adekvátně změnit cílové hodnoty indikátorů a upravit seznam podporovaných opatření a seznam způsobilých příjemců u vybraných opatření.

V rámci příprav na nové programové období realizoval ŘO OP Rybářství v druhé polovině roku 2019 veřejnou zakázku, jejíž součástí bylo mimo jiné provedení ex-ante hodnocení možného využití finančních nástrojů v akvakultuře. Hodnocení bylo ukončeno v lednu 2020. S ohledem na velikost doporučeného objemu finančních prostředků a charakter potenciálních projektů zůstává využití finančních nástrojů v oblasti akvakultury diskutabilní.

Projekt rovněž zahrnoval zpracování Analýzy absorpční kapacity pro nové programové období 2021 – 2027. Výsledky analýzy budou sloužit pro nastavení alokací a výkonnostního rámce budoucího OP Rybářství.

Závěr

Výroční zpráva byla projednána a schválena Monitorovacím výborem dne 19. 5. 2020 a následně dne 27. 7. 2020 byla schválena Evropskou komisí.